

2016

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Bakonysárkányi

Fekete István

Általános Iskola

2861 Bakonysárkány

Béke út 54.

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
Az iskola küldetésnyilatkozata	8
Az iskola jövőképe	8
1. NEVELÉSI PROGRAM.....	9
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai.....	9
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	13
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	22
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	23
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	34
1.5.1.A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	34
1.5.2.Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	35
1.5.3.Sajátos nevelési igényű tanulók.....	35
1.5.4.Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás	36
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	36
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	38
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	40
1.9. A felvétel és az átvétel szabályai	43
1.10.Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	44
1.11.Német nemzetiségi oktatás és nevelés.....	45
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	48
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	48
2.2. A csoportbontások szervezésének elvei.....	57
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	57
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	58
2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	59
2.6. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	60
2.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	61
2.7.1.Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	63

2.7.2. Az írásbeli beszámoltatás formái	63
2.7.3. Oktatási eredményvizsgálatok	64
2.7.4. A tanulók teljesítményének értékelése	64
2.7.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig.....	64
2.7.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	65
2.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	66
2.9. A tanulók továbbhaladása.....	68
2.9.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	68
2.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	68
2.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	69
3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	70
3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata.....	70
3.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	70
3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék.....	71
3.4. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat	71

BEVEZETÉS

Az intézmény neve: Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola

Fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Székhelye: 2861 Bakonysárkány Béke út 54.

Az intézmény telephelyei: 2861 Bakonysárkány Béke út 80.

2861 Bakonysárkány Béke út 82.

Az intézmény alapfeladata az általános iskolai nevelés-oktatás 1-8. évfolyamon, a német nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása hagyományos nyelvoktató formában, a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók közül az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők integrált nevelése-oktatása.

A pedagógiai program az iskola működését érintő alapidokumentum, mely széleskörűen fűzi egybe közösségünk tudását, tapasztalatát és jövőt formáló akaratát. Elkészültét teljeskörű egyeztetés előzte meg, melyet az intézmény vezetője irányított.

Iskola bemutatása

Bakonysárkányban több mint 250 éve folyik a gyerekek nevelése, oktatása. 1999 szeptemberétől Vérteskethely, 2005 szeptemberétől Aka is a beiskolázási körzetünkbe tartozik. Az utóbbi években Felsődobosról is jelentős számban választják iskolánkat a szülők és vannak tanulóink a környező városokból is. Mindezt hosszú éveken át folytatott magas színvonalú pedagógiai munkánknak köszönhetjük.

Bakonysárkány és Aka **német nemzetiségi** községek. Az 1930. és 1941. évi népszámlálás szerint a lakosság 75-80 %-a volt német. 1941-ben az akkori Közoktatásügyi Minisztérium Bakonysárkányban bevezette a német nyelvű oktatást. A német hagyományok sokszínűvé tették a kulturális életet. A község fúvószenekara nemcsak a helybéli svábbálokön szolgáltatta a zenét, de a környező településeken is fellépett. A tánccsoportok kisebb-nagyobb átmeneti szünetekkel működtek. Településeink többször voltak helyszínei nemzetiségi napoknak, amatőr népművészeti fesztiváloknak. A német építészet elemei több házon ma is jól megfigyelhetők. A nemzetiségi, történelmi háttér jelzi, hogy a szülők és a lakosság természetes igényeként jelent meg a nemzetiségi oktatás, melyet 2005 szeptembere óta végzünk.

Az **oktatás több évszázados története**, a több településsel beiskolázási körzet arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely, a nemzet és a nemzetiség történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű, nemzetiségű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására. **Az iskola fő profilja a nemzetiségi oktatás.**

Kitüntetett figyelmet fordítunk a környezeti nevelésre, melyre iskolánk névadója is kötelez. Magas színvonalú környezeti nevelésünknek köszönhetően az utóbbi évtizedben **kimagasló versenyeredményeket** értünk el **természetismeretből, földrajzból, fizikából**. 2011-ben **Ökoiskola** lettünk, amit 2016-ban megújítottunk.

Kiváló tehetséggondozó munkánk eredménye, hogy regisztrált **tehetségponttá** nyilvánították iskolánkat 2016-ban.

Kompetenciaalapú oktatást folytatunk 2010 óta. A TÁMOP 3.1.4 projekt keretében bevezetett újszerű módszereket, tevékenységformákat nemcsak az öt éves fenntartási időszakban őriztük meg, hanem mára beépítettük mindennapi nevelő-oktató munkánkba. Pedagógusaink ennek érdekében számos továbbképzésen vettek részt és jelenleg is folyik a belső tudásmegosztás.

A **beiskolázási körzetünkben** élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, sajnos az utóbbi időben nőtt a szociokulturális hátránnyal induló tanulók, a hátrányos helyzetű gyermekek száma. A szülők többsége fizikai dolgozó, ill. betanított gyári munkás. Nevelő és oktató munkánk az adottságokhoz igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A **társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos**: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, szervezeti keretei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a hozzánk járó gyermekeknek!

Iskolaszervezet, tanulócsoportok

Iskolánk nyolc évfolyamos általános iskola. Első osztálytól nyolcadik osztályig a foglalkozások 16 óráig tartanak. Délután napközi otthonos és tanulószobai foglalkozások segítik a tanórai felkészülést.

A **német nemzetiségi oktatást** szülői igények alapján szervezzük hagyományos nyelvoktató formában. Az oktatás során arra törekszünk, hogy tanulóinkban kialakuljon a nemzetiségi identitástudat, ráébredjenek arra, hogy milyen előnyt jelent a nyelvi és kulturális gazdagság, s kialakuljon bennük reális nemzetkép. A nemzetiségi nyelv oktatása mellett fontosnak tartjuk, hogy a

tanulók megismerkedjenek a magyarországi németek múltjával, beiskolázási körzetünkhöz tartozó településeink helytörténetével, néprajzával. A nemzetiségi oktatás keretében biztosítjuk egy világnyelv magas szintű elsajátítását, de a gyermekeknek angol nyelv tanulására is lehetőségük van.

Logopédiai ellátást és gyógytestnevelést valamennyi rászoruló gyermek számára helyben – a Pedagógiai Szakszolgálat közreműködésével - tudunk biztosítani. Emellett folyamatosak az igény szerinti felzárkóztatások, korrepetálások és egyéni foglalkozások. A fejlesztő foglalkozásokat fejlesztő- differenciáló szakpedagógusi végzettséggel rendelkező pedagógus tartja. A **sajátos nevelési igényű** gyermekeket integráltan oktatjuk, rehabilitációjukat gyógypedagógus végzi.

A **tehetséges tanulóink** számára folyamatos a tehetséggondozás. Ennek formája a különböző versenyekre való felkészítés, azokon való részvétel, a középiskolai előkészítő foglalkozások, ill. a szakköri és tehetséggondozó foglalkozások.

Személyi feltételek

Az **iskola nevelőtestülete** megfelelő összetételű ahhoz, hogy a pedagógiai programban foglaltakat jó színvonalon valósítsa meg. A pedagógusok nagy része több diplomás, a „fő tárgyak” (matematika, magyar, német) oktatására több tanár képzett. A nemzetiségi oktatáshoz adottak a személyi feltételek. A szakos ellátottság biztosítását óraadók is segítik. A **kisegítő alkalmazottak** gondoskodnak az épületek és azok környékének tisztaságáról.

Iskolánkban a személyi feltételek alkalmasak a **kompetencia alapú oktatás** elterjesztésére:

- A tanárok gyerekekkel szembeni beállítódása igenlő.
- Alkalmazzuk a hatékony tanuló megismerési technikákat.
- A tanárok nevelési stílusa együttműködő.
- Heterogén csoportban differenciálunk.
- A tanárok tudása megfelelő az IKT eszközök használatához, web alapú tanulásirányításhoz, képesek az önművelésre, önképzésre.

Tárgyi feltételek

Az **oktató- és nevelőmunka** három épületben folyik: három évfolyamunk az óvodával közös épületben, illetve a régi könyvtárban, a többiek a „felsős” épületben tanulnak. Ez utóbbi kétszintes, öt tantermes, padlástér beépítéses. Az elmúlt évtizedben folyamatos felújítás és bővítés történt. Első lépésben egy aulával, korszerű és akadálymentes vizesblokkal bővült az épület, majd a padlástérben a nemzetiségi hagyományőrzést és a technikaórákat is szolgáló, jól felszerelt alkotópadlás jött létre. A

padláson alapvetően kétfajta kézműves terület eszközeit, berendezéseit használhatják tanulóink: fafaragás és famegmunkálás, továbbá agyagozás és kerámiakészítés. Ezen kívül egy modern eszközökkel felszerelt tankonyha is a gyermekek rendelkezésére áll. Új, korszerű számítástechnika szaktanteremmel is bővítettük iskolánkat, valamint korszerűsítettük a világítást. Az alsós iskola épületét teljesen felújítottuk. Nagyméretű tornaszoba, új étkező, tálaló, tanterem, nevelői szoba, öltözők és akadálymentes környezet szolgálja a gyermekek nevelését. A felsős udvaron felújított aszfaltos pálya, és műfüves pálya segíti a mindennapos testmozgást, alsós udvarunk részben térkövezett. Digitális táblákkal, tanulói laptopokkal és szavazógépekkel is rendelkezik az iskola.

Az iskola küldetésnyilatkozata

*"Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izalmára,
hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."
(Szent-Györgyi Albert)*

Az élethelyzetekhez alkalmazkodni és másokra hatni tudó harmónikus személyiségek nevelése a célunk. Egy olyan intézmény keretei között, ahol a kultúra teljes körére és a nemzetiségi hagyományokra építve, névadónk szellemiségéhez méltón olyan pedagógiai tevékenységet végzünk, amely:

- Figyelembe veszi a gyermekek adottságait
- Felkészít a tanulási út következő állomására
- Leköti a gyerekeket
- Komfortélményt biztosít számukra
- Fokozza teljesítményüket
- Tágítja érdeklődésüket
- Lehetőséget teremt a családi eredetű hátrányok részbeni enyhítésére és alkalmat ad a valamiben tehetséges gyerekek felismerésére és képességfejlesztésére.

Az iskola jövőképe

Elért eredményeinkre építve, céltudatosan, folyamatosan megújulva, megoldásokat keresve, következetesen visszacsatolva, eredményesen dolgozunk.

Pedagógiai eszköztárunkba beépültek a 21. századi készségeket fejlesztő módszerek és eljárások. Elköteleztük magunkat abban, hogy tanulóink használható tudással és készségekkel kezdik meg középfokú tanulmányaikat. Tanulóink nyolcadik végére a mindennapi élet alapvető helyzeteiben képesek német nyelvi kommunikációra szóban és írásban. Nemzetiségi hagyományainkat ápoljuk és továbbadjuk. Névadónk, szellemiségéhez méltón színvonalas nevelő-oktató munkát végzünk a természeti és környezeti nevelés terén.

Tanulóink országos kompetenciaméréseken elért eredményei az adott iskolatípus átlagához és a háttérváltozókat figyelembe véve jó színvonalú.

Stabil kapcsolatot működtetünk szakmai partnereinkkel, a közeli nemzetiségi iskolákkal, a Bakonysárkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, német anyanyelvű országok iskoláival, a nemzetiségi oktatás színvonalas megvalósítása érdekében.

Partnerközpontú működésünkkel megőrizzük a tanulói és a szülői elégedettségi mutatókat.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Alapelvek, értékek

Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka alapelvei azok a fontos tételek, amelyek áthatják az iskola egész nevelési tevékenységét, gyakorlati tapasztalatainkon alapulnak, a Nemzeti alaptantervvel harmonizálnak, a nevelőtestület konszenzusa alapján nyertek megfogalmazást, és annak pedagógiai ars poeticáját tükrözik. Ezek a következők:

- Olyan társas érzelmi légkör legyen az iskolában, amely együttérzésre, együttműködésre és a jó emberi kapcsolatokhoz ad lehetőséget.
- Olyan erkölcsi légkör jellemezze iskolánkat, amely megbízhatóságra, felelősségvállalásra, az általános emberi értékek követésére és ennek megfelelő magatartásra ösztönöz.
- Legyen érték az igényes, erőfeszítéssel megszerzett tudás, amely ösztönözi a tanulókat hasznos tevékenységre.
- A tanulókat az iskolának fel kell készítenie az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, különböző képességű, motivációjú, kultúrájú, nemzetiségű és szocializáltságú gyermekeket együtt neveljük.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség. Ugyanakkor a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására. Ehhez a tanítás-tanulás folyamatában az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezést és bánásmódot kell megvalósítani.
- Nevelő-oktató munkánk során hangsúlyt kap a kommunikációs képességek fejlesztése és a viselkedéskultúra formálása. Mindkettő fontos feltétele az egyén boldogulásának.
- A világban való eligazodás szempontjából elengedhetetlen világnyelvek ismerete. A nyelvi készségek megalapozását fontosnak tartjuk.
- Az intézménybe érkező nemzetiségi tanulók családjában jellemzően már alig-alig beszélnek a német nyelvet. Rajtuk kívül nem német származású tanulókat is fogadunk, heterogén a tanulói összetétel. A nevelőtestület a nyolcadik osztály végére német nyelven kommunikálni képes, a magyarországi német nemzetiség értékeivel azonosulni tudó, a világra nyitott személyiségeket szeretne nevelni. Fő törekvésünk a német nemzetiségi tudat minden összetevőjének ápolása (nyelv, kultúra, hagyományok, kisebbségpolitika, stb.).
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magába foglalja.

- Alapvető értékek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, szűkebb és tágabb környezetünk megismerésének és megóvásának igényét. Ugyanakkor fontosnak tartjuk más népek kultúrája iránti nyitottságot és megértést.

Fel kell készíteni tanulóinkat arra, hogy gyorsan és hatékonyan alkalmazkodjanak a változásokkal átszőtt, modern világhoz, aktív szerepet vállaljanak saját sorsuk alakításában. Ezt a NAT által meghatározott *kulcskompetenciák rendszere* biztosítja:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése-oktatása érdekében

Nevelési programunk alapelvei és a Nemzeti alaptanterv célkitűzései alapján az alábbi célokat kell az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka során megvalósítanunk:

- **Az elemi műveltségi alapok feltételrendszerének megteremtése, az alpműveltség, az információs és kommunikációs kultúra megalapozása és fejlesztése**

1-4. évfolyam: elemi ismereteket közvetítsen, alapkészségeket és alapvető képességeket (olvasás, írás, szövegalkotás, számolás) fejlesszen. Játékos módszerekkel végezze a nemzetiségi nyelv tanítását.

5-8. évfolyam: Folytassa az alsó tagozatban megkezdett készség-és képességfejlesztést, igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz. (olvasás, írás, szövegalkotás, számolás eszközzé fejlesztése)

- Megfelelő szövegértés, beszédkultúra, az anyanyelv és a nemzetiségi nyelv minél teljesebb értékű ismerete jellemezze a tanulókat.
- Legyenek képesek eligazodni a különböző információs anyagokban, tudjanak tájékozódni ezek gyűjteményeiben.
- Sajátítsák el a számítógép-kezelés alapjait, ill. egyéni igény alapján legyen lehetősége a tanulóknak erre magasabb szinten is.
- Tudják felhasználni a világháló lehetőségeit tanulmányaik során.
- Legyenek képesek az információk szelektív használatára, alkotó felhasználására.

- Ismerjék meg az elektronikus média hatásmechanizmusát.
- **Énkép folyamatos formálása, önismeret fejlesztése**
  - 1-4. évfolyamon:* A sokféle közös tevékenységben való részvétellel sajátítsák el a gyermekek azokat az alapvető magatartási normákat, szabályokat és szokásokat, amelyek megalapozzák a társadalmi, természeti és technikai környezetükhöz való viszonyukat, elősegítve ezzel szocializációjuk sikerességét.
  - 5-8. évfolyamon:* Az ön- és világszemlélet folyamatos formálása, olyan tanulási környezet megvalósítása, amely kialakítja az erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságot, és megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására.
- **A nemzeti azonosságtudat és az Európához tartozás tudatának megalapozása, az egyetemes kultúra iránti nyitottság fejlesztése**
  - Olyan tevékenységek ismerete és gyakorlása, amelyek az otthon, a szülőföld, a haza megismeréséhez, megbecsüléséhez, a vele való azonosulásához vezetnek. A tanulók ismerjék meg és ápolják hagyományainkat, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
  - Ugyanakkor legyenek nyitottak az európai, környező országok népeinek és a hazánkban élő nemzetiségek kultúrájára. Jellemezze gondolkodásukat és magatartásukat a tolerancia. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.
  - A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.
- **A német nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztése és hagyományápolás**
  - A tanulók ismerjék meg a német nemzetiség történetét, a kulturális örökségre leginkább jellemző sajátosságokat, a német nemzetiségi néphagyományt.
  - Sajátítsák el minél magasabb szinten a német nyelvet, valamint azokat az ismereteket (és gyakorolják azokat a tevékenységeket), amelyek erősítik a nemzetiséggel való azonosulást.
  - Legyenek tisztában azokkal az értékekkel, amelyekkel megbecsülést szereztek maguknak és a Közép-Európában letelepedett németeknek. Aktívan vegyenek részt a nemzetiségi hagyományok ápolásában. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsüléséhez, megszeretéséhez és az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék a kiemelkedő magyarországi német, magyar és német államférfiak, tudósok, feltalálók, felfedezők, művészek, írók költők, sportolók tevékenységét, munkásságát.
- **Környezettudatosságra nevelés**
  - Személyes tapasztalatokon, átélt élethelyzeteken és pozitív magatartásformák folyamatos gyakorlásán keresztül a környezettudatos magatartás formálása.

- A tanulók természettudományos gondolkodásának fejlesztése.
- Kapcsolódjanak be a tanulók közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Iskolánk megfelel az ÖKOISKOLA által támasztott követelményeknek.

- **A tanulási stratégiák megtanítása, az egész személyiség fejlesztése**

1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- Óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

5-6. évfolyamon cél az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz kötött tanulás, a *7-8. évfolyamban* az elvont fogalmi és elemző gondolkodásra épített tanulás.

Részcélok:

- Logikus, fegyelmezett gondolkodásra és munkára nevelés. A gondolkodási képességek fejlesztése.
- A tanulásban való kitartás, az akaraterő fejlesztése.
- Az önművelés igényének, szokásának kialakítása.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása.
- Tanulási esélyegyenlőség segítése.

- **A test és lélek harmonikus fejlesztése**

1-4. évfolyamon:

- Az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának.
- Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését.

5-8. évfolyamon:

- A káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése.
- Tudatformálás: a sport és a rendszeres mozgás fontossága az egészséges életmód kialakításában.

Valamennyi évfolyamon:

- Egészséges napirend kialakítása és az egészséges életmódra való felkészítés.
- Pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakulásának segítése.

Az iskolai környezet olyan legyen, amely segíti az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést.

- **Felkészítés a felnőtt lét szerepeire, aktív állampolgárságra, demokráciára, gazdasági életre nevelés**

- A szociális kompetenciák (segítés, együttműködés, vezetés, versengés) fejlesztése.
- Társadalmi-állampolgári kompetenciák fejlesztése annak érdekében, hogy a tanulók felnőttként jogukat érvényesíteni tudó, kötelességeikkel tisztában lévő és a közéletben

résztevéő felnőttekké váljanak.

- Öntudatos fogyasztói magatartás formálása.
- Gazdálkodással, pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése.

- **Az oktató-nevelő munka megújítása**

A tantestület szakmai felkészültségét továbbfejlesztjük továbbképzésekkel, belső műhelymunkával. Az iskola szakmai munkaközösségei tapasztalatcserékkal, módszerek átadásával megalapozzák, majd folyamatosan fejlesztik a napra kész, megújuló oktató-nevelő munkához szükséges szakmai háttérrel.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- A nemzetiségi és idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

A célok elérése átgondoltan megválasztott feladatok elvégzésén keresztül történik. A feladatok során különböző eljárásokat és eszközöket alkalmazunk. Az erre vonatkozó elképzeléseinket célcsoportonként táblázatba foglaltuk:

Cél: Kulcskompetenciák fejlesztése

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Kompetenciafejlesztés tárgyi eszközeinek biztosítása: csoportalakításhoz alkalmas bútorok, IKT eszközök, szemléltető eszközök.	<i>Meglévő eszközök megóvása, fejlesztése, bővítése.</i>
2. Jó gyakorlatok megismerése, kompetenciafejlesztő módszerek eszköztárának bővítése.	<i>Jó gyakorlatokon való részvétel, szakirodalom olvasása, POK és szaktanácsadók kínálta bemutatók, képzések. Továbbképzéseken való részvétel.</i>
3. Kompetenciafejlesztő módszerek alkalmazása, tanulásszervezési eljárások beépítése az iskolai tevékenységbe. Jó gyakorlatok bemutatása.	<i>Belső képzés, bemutató órák, tantestületi értekezletek, megbeszélések.</i>

Cél: A nehézséggel küzdő tanulók helyzetének segítése

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Befogadó, elfogadó attitűdök, akadálymentes környezet és szemlélet kialakítása.	<i>Akadálymentes iskolai környezet. Inkluzív szemléletű pedagógusok.</i>
2. Személyreszabott fejlesztés.	<i>Tanórai differenciálás, egyéni fejlesztési tervek készítése, fejlesztő foglalkozások biztosítása.</i>
3. Szoros együttműködés az intézményi dolgozók között: osztályfőnök, szaktanárok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus.	<i>Konzultációk, megbeszélések, foglalkozás látogatások.</i>

3. Kapcsolattartás a külső szakmai partnerekkel: nevelési tanácsadó, szakértői bizottság, gyermekvédelem.	<i>Szaktelemények elemzése, jellemzések írása, jelzőrendszer működtetése, esetmegbeszélések.</i>
---	--

Cél: A tehetség, képesség kibontakoztatása

Feladat	Eljárások, eszközök
1. A kiemelkedő teljesítményt nyújtó, valamiben tehetséges tanulók kiválasztása.	<i>Pedagógiai, pszichológiai tesztek, célzott megfigyelések, beszélgetések.</i>
2. A kiemelkedő teljesítményt nyújtó, valamiben tehetséges tanulók személyre szabott fejlesztése.	<i>Differenciált tanórai munka. Tehetségfejlesztő foglalkozások biztosítása. Felkészítés tanulmányi versenyekre. Tehetségpont programokban való részvétel. NTP programban való lehetőség szerinti részvétel.</i>
3. A kiemelkedő teljesítményt nyújtó, valamiben tehetséges tanulók képességfejlesztő tevékenységének támogatása iskolán kívül is.	<i>Rugalmas pedagógiai hozzáállás, támogatás. Kapcsolattartás Tehetségpontokkal, versenyszervezőkkel.</i>

Cél: Az elemi műveltségi alapok feltételrendszerének megteremtése, az alapműveltség, az információs és kommunikációs kultúra megalapozása és fejlesztése.

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Biztonságos írásbeli és szóbeli nyelvhasználat és az alapvető készségek és képességek elsajátítása.	<i>Kézikönyvek, lexikonok ismerete és használata. Rendszeres könyvtárlátogatás. A beszédkultúra folyamatos fejlesztése. Értő, lényegkiemelő olvasás. Szókincsbővítés (anyanyelvi játékok); Magyar szinonima szótár, Magyar ért. kéziszótár, A magyar helyesírás szabályai, könyvtári órák.</i>
2. Mentális képességek célirányos fejlesztése	<i>Logikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Figyelem és emlékezet fejlesztése. Válogató olvasás. Megfelelés a tantárgyi célkitűzéseknek. Differenciált tanórai és tanórán kívüli foglalkozások. Memóriajátékok, keresztretjvények, felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakkörök, napközi, tanulószoba</i>
3. Önálló tanulás és önművelés alapozása	<i>Folyóiratok, ismeretterjesztő műsorok és az irodalom figyelemmel kísérése. Gyűjtő- és kutatómunka. Internet használata. Versenyek.</i>

	<i>Könyvtár és egyéb információhordozók.</i>
4. Alkalmazható tudás elsajátítása és fejlesztése.	Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások. Szűkebb és tágabb környezetünk védelme és ápolása. Felmerülő napi problémák megoldása. <i>Versenyek, mérések (terepen is), demonstrációs- és tanulókísérletek, növények gondozása, egyéb gyakorlati tevékenységek.</i>
5. Közvetett kommunikációs készség fejlesztése.	Írásbeliség, fogalmazási készség fejlesztése. Képi kifejezési formák bővítése. Elektronikus levelezés. <i>Levél és egyéb írásos fogalmazások.</i> <i>Iskolai és települési műsorok, mesemondó és szavaló versenyek.</i>

Cél: Énkép folyamatos formálása, önismeret fejlesztése

Feladat	Eljárások, eszközök
1. A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása. Érzelem, értelem, cselekvés összefüggésének tudatosítása.	A demokrácia gyakorlása a különböző iskolai színtereken (osztályközösség, DÖK, egyéb iskolai közösségek). A házirend ismerete, aktív közreműködés annak megalkotásában. A felelősi rendszer kialakítása. <i>Példák, szituációk elemzése.</i>
2. Az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetése. Felelős magatartás kialakítása.	A cselekvések hatásának elemzése a társas és tárgyi környezetre nézve. <i>Személyes példa, beszélgetések, szituációk elemzése és értékelése, tananyagok.</i>
3. A nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítése. Viselkedési normák, szokásrendszerek kialakítása.	<i>Bemutatók.</i> <i>Kommunikációs, szituációs játékok.</i>

Cél: A nemzeti azonosságtudat és az Európához tartozás tudatának megalapozása

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Településünk és iskolánk történetének megismerése. Helyi és iskolai hagyományok ismerete és ápolása.	A helyi tanterv kibővítése az idetartozó ismeretekkel. Túrák és kirándulások szűkebb és tágabb környezetünkben. Iskolai, községi rendezvények.
2. Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése.	Részvétel és szereplés az iskolai és a községi ünnepélyeken és megemlékezéseken.
3. A hazához és a nemzethez való kötődés igényének kialakítása. A népi kultúra és a népi hagyományok megismerése, ápolása.	Néptáncsoport, kórus működtetése, szereplési, fellépési lehetőségek biztosítása. <i>Néptánc és énekkar az alsó és felső tagozaton.</i>
4. Lehetőség szerinti részvétel a Határtalanul programban.	Látogatások a határon túli magyar lakta területekre.
5. Az Európai Unióval kapcsolatos alapvető	Felkészülés a szili testvériskola EU

információk elsajátítása.	vetélkedőjére. <i>Ismeretterjesztő szórólapok, osztályfőnöki órák.</i>
6. Egy világnyelven képesek legyenek a tanulók alapvető információkat adni és kapni.	<i>Nyelvórák, nyelvi szakkörök. Nemzetiségi és idegen nyelvű könyvek, folyóiratok. Levelezés nemzetiségi vagy idegen nyelven.</i>

Cél: A német nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztése és a hagyományápolás

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Identitástudat megőrzése, reális kisebbségkép kialakítása	Erősítjük a nemzetiségi kultúra szeretetét és ismeretét. Biztosítjuk a tantárgyi koncentrációt (pl. földrajz, történelem tantárgyaknál nemzetiségi vonatkozások). <i>Svábok sorsának és történelmének megismerése a „Gyökereink” kiadványon és a helyi kutatásokon keresztül. Projekt-jellegű tevékenységek (német nap, „Gyökereink” projekt). Részvétel a nemzetiségi programokon. Szakmai kirándulások szervezése: Mór Heimatmuseum, Tatai Német Nemzetiségi Múzeum.</i>
2. Nyelvi és kulturális gazdagság megalapozása	Az emelt nyelvi órák mellett látogatási lehetőséget biztosítunk, hogy tanulóink anyanyelvi környezetben gyakorolhassák a nyelvet és ismerhessék meg a kultúrát. <i>Nyelvi tanulmányút szervezése anyanyelvű országokba, természeti és kulturális környezet megismerésére. Évente egy alkalommal vendégszerepel nálunk a Deutsche Bühne Ungarn. Versenyeket szervezünk. Szoros együttműködés a Bakonysárárkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal.</i>
3. Hagyományápolás: kézműves „mesterségek”, népdal, néptánc átörökítése	Honismereti órákon kapcsolódó témaköröket dolgozunk fel. Biztosítjuk a <i>tantárgyi koncentrációt</i> (pl. vizuális nevelés, ének). <i>Szakköröket</i> biztosítunk a népdal és néptánc átörökítéséhez. <i>Kétkultúrájú alkotópadlás kézműves tevékenységei:</i> famegmunkálás, agyagozás, sváb gasztronómia, ételkészítés). Részvétel és szereplés a <i>„Rozmaring Kulturális Napok” nemzetiségi rendezvényen. Nemzetiséghez kapcsolódó megemlékezések és hagyományos ünnepi műsorok, programok szervezése (Márton nap, karácsonyi és húsvéti ünnepkör). Hagyományőrző játszóházak szervezése.</i>

Cél: Környezeti nevelés

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Környezettudatos magatartás megalapozása	Személyes tapasztalatok és élethelyzetek elemzése. <i>Megbeszélések, értékelések, vita.</i> Pozitív magatartásformák folyamatos gyakorlása: <i>hulladékgyűjtés, virágültetés, udvar gondozása. Környezettan szakkör.</i> <i>Projekt-jellegű tevékenységek.</i> <i>Megemlékezések (Föld napja, egyéb jeles zöld napok, stb.).</i> <i>Élményszerző programok biztosítása: természeti túrák, kirándulások. Szakmai tanulmányutak, múzeumok, üzemek látogatása.</i> <i>Természeti vizsgálódások: víz-, talajszennyezettség.</i>
2. Ismerjék fel a tanulók a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.	A koncentráció adta lehetőségek felhasználása. <i>Hírek, tudósítások elemzése. Megfigyelések a közvetlen környezetben.</i>
3. A fogyasztói kultúra fejlesztése. A fenntarthatóság fogalmának fogyasztóként való képviselése.	Fogyasztói magatartások vizsgálata, következményeinek elemzése.

Cél: Tanulási stratégiák megtanítása, az egész személyiség fejlesztése

Feladat	Eljárások, eszközök
1. Az ismeretek és a fogalmi, elemző gondolkodásmód tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetőségének biztosítása. Az életkori sajátosságok figyelembevétele.	Tanulási eszközök megfelelő kiválasztása. Heurisztikus tanulási helyzetek létrehozása. Az ismeretszerzés deduktív és induktív módjai. <i>Szemléltetés, mérés, kísérlet, modellezés, kutatómunka, beszámolás, versenyek, tanulmányi kirándulások.</i>
2. Kreativitás fejlesztése.	Önálló feladatmegoldás, ismeretek alkalmazása. Mindennapi élethelyzetek megoldása. <i>Kézműves foglalkozások, művészeti tevékenységek, műsorok, produkciók, versenyek, vetélkedők.</i>
3. Tanulási technikák megismertetése, gyakorlása.	Csoportmunka. Projektmunka. Közös tanulás. Tanulási módok és szokások gyakoroltatása. Folyamatos ellenőrzés, személyre szabott értékelés. <i>Oktatóprogramok, CD-k, audiovizuális eszközök, Internet használata a tanítás-tanulás folyamatában.</i>
4. Tanulásban való kitartás, akaraterő fejlesztése, kudarcélmény feldolgozása.	Egyéni foglalkozások, differenciált fejlesztés. Egyéni értékelés. Szöveges értékelés. A tanulók egészséges terhelése.
5. Tanulási esélyegyenlőség segítése.	Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások,

	<p>differenciált foglalkozások, a hátrányos helyzetű tanulók felmérése és figyelemmel kísérése <i>Feladatlapok, oktatóprogramok, internethozzáférés biztosítása, könyvtárhasználat.</i></p>
--	--

Cél: A test és lélek, a személyiség harmonikus fejlesztése

Feladat	Eljárások, eszközök
1. A tanulók természetes mozgásigényének kielégítése.	<p>A mindennapos testmozgás lehetőségének megszervezése. Túrák szervezése. Benevezés a különböző sportversenyekbe. Szülők bevonása. Csatlakozás az országos és körzeti sportmozgalmakhoz, részvétel a bősárányi testvériskola Eötvös kupáján. Testnevelésórák, sportköri foglalkozások. Kapcsolat a helyi sportegyesülettel. Kölyökatlétika program. Bózsik program.</p>
2. Mozgáskultúra, mozgáskoordináció fejlesztése.	<p>Ritmuszérzék fejlesztése. A néptánc szerepének erősítése. Tartásjavító testnevelés és gyógytorna szervezése. <i>Testnevelésórák, sportköri, szakköri és néptáncfoglalkozások.</i></p>
3. A művészetek iránti érzékenység, fogékonyság kialakítása.	<p>A tanulók megfelelő értékrendjének kialakítása a művészetek terén. <i>Színházi és zenei előadások megtekintése. Kézműves szakkör. A zenei nevelés, énekkari foglalkozások.</i></p>
4. Egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatása. Az egészséget veszélyeztető tényezők, a káros függőséghez vezető szokások megismerése.	<p>Egészséges életmóddal kapcsolatos rendezvények (előadások, vetélkedők, bemutatók) szervezése. Kapcsolódás az országos és helyi programokhoz. <i>Oktatási segédanyagok. Tantárgyi- és osztályfőnöki órák. Külső szakemberek és e.ügyi szervezetek (orvos, fogorvos, védőnő, Népeü-i Int. Vöröskereszt, Rendőrség).</i></p>
5. Érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása. A családi életre, a felelős párkapcsolatra való felkészítés megkezdése.	<p>Tanórán kívüli programok szervezése. Élmények megbeszélése, feldolgozása. Az iskola és a család kapcsolatának mélyítése.</p>

Cél: Aktív állampolgárságra, demokráciára, gazdasági életre nevelés. Felkészítés a felnőtt lét szerepeire.

Feladat	Eljárások, eszközök
1. A mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása. Társadalmi-állampolgári kompetenciák fejlesztése, jogok és kötelességek megismertetése. Nemzetiségi jogok.	Helyi intézmények meglátogatása. Űrlapok kitöltése. Kérvények, életrajz. Részvétel a demokrácia helyi fórumain, nemzetiségi programokon. <i>Dokumentumok (nyomtatványok, stb.), szerepjátékok, közszereplés gyakorlása, kulturált vita.</i>
2. A szociális kompetenciák fejlesztése. Önismeret és önértékelés képességének kialakítása.	Az iskola és a község életében való aktív közreműködés, szerepvállalás. Megfelelő magatartásmódok kialakítása. Vállalkozói, gazdálkodói ismeretek erősítése. <i>Szerepjátékok, kooperatív tevékenységek, beszélgetések, mindennapi életből vett példák megfigyelése, elemzése.</i>
3. A munka világának bemutatása. A megfelelő pályaorientáció és iskolaválasztás segítése.	Átfogó kép nyújtása a munka világról. Középiszólásokkal való kapcsolattartás. Folyamatos értékelés (tantárgyi, magatartás, szorgalom). <i>Szerep-és szituációs játék, kérdőív. Kapcsolattartás a pályaválasztási tanácsadóval, előadások szervezése, látogatás a pályaválasztási kiállításon.</i>

– Cél: Az oktató-nevelő munka megújítása

Feladat	Eljárások, eszközök
Képzéseken való részvétel, belső továbbképzések szervezése	Szaktanterem berendezése, mely alkalmas hospitálások, képzések, bemutató foglalkozások megtartására.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében iskolánk minden pedagógusa:

- legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel
- az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását
- személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg
- rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét
- tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával
- tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi
- szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül, munkáját pontosság jellemzi
- saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet
- szakmai munkaközösségével vagy az iskola vezetésével egyetértésben megszervezi a tehetség gondozás és felzárkóztatás teendőit

- ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, ezek szerint cselekedjen
- részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik
- a munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz
- a tantervekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetben keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, és büntetésére,
- részt vesz az osztályban tanító közösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek alakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének fejlesztése.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség fejlesztése. A kulturált magatartás és kommunikáció gyakoroltatása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek fejlesztése.

5. A tanulók akarati nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom fejlesztése.

6. A tanulók nemzeti, nemzetiségi nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti és nemzetiségi hagyományok, a nemzeti és nemzetiségi kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. Nemzetiségi identitástudat kialakítása.

7. A tanulók állampolgári nevelése:

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

10. A tanulók környezeti nevelése.

Feladat: A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és magtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása.

11. A tanulók személyiségének komplex fejlesztése: az értelem mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Feladat: Egyéni tanulási útvonalak kialakítása, kifejlesztése, differenciált terhelés megvalósítása. A tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása változatos, gazdag fejlesztő programok kínálatával. Oktatás és nevelés egységes feladatellátása. A játékszeretet fejlesztése, a tanítás-tanulás folyamatába alkotó jellegű feladatok meghatározása, csoport- és pármunka szervezeti formák alkalmazása.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelés

Az egészségnevelés – komplexitásánál fogva - az iskola **minden pedagógusának a feladata**. A célzott szakmai tevékenységben a biológia, környezet- és természetismeret, valamint a testnevelés, tánc szakos tanárnak, továbbá az osztályfőnököknek és az iskola vezetésének kiemelt szerepe van.

Intézményünk és környékének **tárgyi adottságai** megfelelően szolgálják a gyermekek egészséges életmódjának kialakítását. A tornaszoba kis mérete igazodik az alacsony tanulói és csoportlétszámokhoz. A székhelyen és telephelyen sportpályák segíti a szabadtéri mozgást,

sportolást. A vidéki környezet sokszínű lehetőséget kínál az egészségfejlesztő munkához: séta, gyalogtúra, kerékpártúra, természetjárás, stb.

Hosszú távú célok

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem legfontosabb területeit. S ezen értékek birtokában legyenek képesek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, a helyes magatartás gyakorlására. A tanulók egészséges életvitelhez szükséges képességei erősödjenek és fejlődjenek. Iskolánk és környezete még jobban szolgálja az egészségmegőrzést és a biztonságot.

Középtávú célok

A tanulók ismerjék meg a helyes táplálkozás alapvető elemeit, a szenvedélybetegségek káros hatásait, növekedjék a testmozgásra szánt idő.

Rövidtávú célok

Sokszínű tevékenységrendszer biztosítása. Szociális készségek fejlesztése: divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret. A pedagógusok ismerjék meg a tanulók étkezési szokásait, és a káros szenvedélyekhez való viszonyulásukat. A családi házzal együtt segítsék a helyes higiénés szokások kialakulását. A tanulók minél többször érezzék át a testmozgás adta örömet.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

A tanulóknak olyan – életkoruknak megfelelő – ismereteket adunk át, amelyek az egészség megőrzése szempontjából fontosak:

személyi higiénia

egészségkultúra

szenvedélybetegségek (játékszenvedély, TV, videó hatásai, élvezeti szerek, kábítószer)

kortárs kapcsolatok, konfliktuskezelés és kommunikáció

párkapcsolati kultúra, családi életre nevelés

egészséges táplálkozás

sport, mozgás szerepe

környezet egészségügyi gondok

elsősegély-nyújtás alapismeretei

balesetvédelem.

A pedagógusok magatartásukkal, gondosságukkal az alábbi területeken járulnak hozzá az egészséges életmód gyakorlásához:

napi munkarend, órarend kialakítása
ülésrend meghatározása
tanulók egészségi állapotáról való tájékozódás
osztálytermek berendezése.

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódhoz szükséges magatartásformákat, szokásokat, tevékenységi formákat, egészségbarát viselkedésformákat.

Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységformák

Tanórai

Szaktárgyi órákon: biológia és egészségtan, valamint környezetismeret és természetismeret tantárgyak keretében egészségfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek adunk át, a testnevelés- és táncórák tananyaga az egészségnevelést szolgálja.

Tanórán kívüli

A pedagógusok olyan szokásrendet alakítanak ki, amely megfelel az egészséges életmód alapvető kritériumainak (étkezés rendje, higiénés szokások, játékos testmozgás,...)

A környezettan szakkör, vagy az igény szerint kialakított csecsemőápolási szakkör kiegészítik a délelőtti tanórák nyújtotta ismereteket, de főleg a gyakorlati megvalósítást, kipróbálást, élményszerzést segítik.

Évente egy alkalommal egészségnapon (egészség héten) sokszínű lehetőséget biztosítunk az egészséges életmód gyakorlásához (ételbemutató, ételkóstoló, játékos sportprogramok, vetélkedők, plakátverseny...)

A diákok részére tanulmányi kirándulásokat szervezünk, melyeknek célja – hazánk tájainak és kulturális örökségének megismertetésén túl – az osztályok közösségi életének fejlesztése, a mozgásigény felkeltése és kielégítése (látogatás Magyarország egy nemzeti parkjába felső tagozatosoknak; látogatás történelmi emlékhelyekre, múzeumokba felső tagozatosoknak).

Minden évben lehetőséget biztosítunk a tanulóknak, hogy részt vegyenek egy-egy gyalog túrán, amelyet a környék természeti bemutatóhelyeire szervezünk (természetjáró túra 1-4. évfolyamosoknak).

Mindennapi testedzés biztosítás

Testnevelés- és táncórák, valamint iskolai sportköri foglalkozások; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az alsó tagozaton; úszásoktatás.

Kapcsolatrendszer, kapcsolattartás módja a célok megvalósítása érdekében

Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:

- évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- alkalmasszerűen az első-negyedik évfolyamon az osztályfőnökkel való egyeztetés szerint;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

Családok programokon való részvétele, szülői közreműködés a megvalósításban:

- Szülői értekezleten, tájékoztatón, ismeretterjesztő előadáson való részvétel.
- Egészségfejlesztést szolgáló programok megvalósításában való aktív közreműködés: ételbemutató, ételkóstoló előkészítése.
- Családi nap sport programjai.

Az alábbi közvetett partnereinkkel tartunk kapcsolatot egészségfejlesztő céljaink megvalósítása érdekében:

- Rendvédelmi szervek
- Gyermekjóléti szolgálat
- Családsegítő központ
- Nevelési tanácsadó
- Iskolaorvos
- Védőnői szolgálat
- ÁNTSZ.

A program megvalósulása a tanévek során, megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Egészségfejlesztési alapfeladatok

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai

- elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
  - számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában

- az egészség fogalma
- a környezet egészsége
- az egészséget befolyásoló tényezők
- a jó egészségi állapot megőrzése
- a betegség fogalma
- a táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- balesetek, baleset-megelőzés
- a lelki egészség
- a társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- a szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- a média egészséget meghatározó szerepe
- fogyasztóvédelem
- iskola-egészségügy igénybevétele

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- hallás
- látás
- gerinctartás
- lúdtalp
- fogászat

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet

- megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
  - Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
  - Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
  - Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
  - Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
  - Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
  - Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
  - Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek értékelése:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés értékelése:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részai a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés értékelése:

A megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek beépülnek a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően beépülnek az óratervi órákba.
3. A napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozások között is megjelennek a sportfoglalkozások.
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszakban szerepel egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység.
6. Az intézmény együttműködik a helyi sportegyesülettel és - megkeresés esetén - más külsős sportszervezettel az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára minden tanévben készül javaslat.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

Környezeti nevelés

Alapelvek, jövőkép

Minden tanuló számára biztosítjuk a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

Erőforrások

A környezeti nevelés – komplexitásánál fogva - az iskola **minden pedagógusának a feladata**. A célzott szakmai tevékenységben a természetismeret, környezetismeret, földrajz, biológia, fizika és kémia szakos tanárnak, valamint az osztályfőnököknek és az iskola vezetésének kiemelt szerepük van.

Intézményünk és környékének **tárgyi adottságai** megfelelően szolgálják a gyermekek környezeti nevelését. Az aulák kis mérete igazodnak az alacsony tanulói létszámhoz, a falújságra, táblóra a gyerekek munkái kiállíthatók. A tanulóknak lehetőségük van arra, hogy maguk is szépíthessék környezetüket (udvar, tanterem). Az utóbbi években jelentősen növekedett az iskolához tartozó zöldterületek aránya, több lett a virágzó cserje és a zöldsövény is. Padok is kaptak helyet az udvaron. Rendszeresen szervezünk papír- és használati tárgygyűjtést, hogy lehetőségeinkhez mérten hozzájáruljunk a szelektív hulladékgyűjtéshez. A vidéki környezet sokszínű lehetőséget kínál a természet megismeréséhez: séta, gyalogtúra, kerékpártúra, természetjárás, stb. Az energiagazdálkodásunkat hatékonyabbá tettük a nyílászárók kicserélésével. Fontosnak tartjuk, hogy minden intézményhasználó figyeljen a csapok elzárására, a villanyok oltására, amennyiben arra nincs szükség.

Hosszú távú célok

Olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni. Ennek érdekében célunk az együttműködésre nevelés, valamint a kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

Középtávú célok

A tanulók sajátítsák el a természettel, az ember és környezetével kapcsolatos alapvető ismereteket, a természet- és környezetszennyezés káros hatásait. Növekedjék a természetben töltött idő, a tanulók ismerjék meg hazánk jelentősebb természetes és épített nevezetességeit.

Rövidtávú célok

Életközeli tanulási környezet biztosítása. Gazdag eszköztár, játékoság, sokszínű tevékenységrendszer felkínálása. Szociális készségek fejlesztése: divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret. A tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához, a környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba. A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, az eredményes együttműködésre. A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetünk természeti szépségeit.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A szakórákon minden lehetőséget megragadunk a környezeti nevelésre: ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei, hétköznapi környezeti problémák megjelenítése.

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.

A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programokat szervezünk. Megfigyeljük a természetes életközösségek sokféleségét, nyomon követjük a környezetben bekövetkező változásokat, aktív természet és környezetvédelmi tevékenységet végzünk.

Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák

Tanórai

Szaktárgyi órákon: természetismeret, környezetismeret, földrajz, biológia és kémia tantárgyak, természettudományi gyakorlatok keretében természettel és környezettel kapcsolatos ismeretek adunk át.

Osztályfőnöki órákon: az ötödik-nyolcadik évfolyamon a helyi tantervben meghatározott környezeti neveléssel kapcsolatos témaköröket dolgozzuk fel.

Lehetőség szerint minden tantárgyba beépítjük a környezeti nevelés célkitűzéseit. A tanórákon a tananyag átadása mellett minden lehetőséget megragadunk, hogy a környezet megóvására, környezetbarát életmódra neveljünk.

Tanórán kívüli

A környezettan szakkör kiegészíti a délelőtti tanórák nyújtotta ismereteket, de főleg a gyakorlati megvalósítást, kipróbálást, élményszerzést segíti.

A csoport tagjai kutatómunkájuk eredményeként rendszeresen jelentetnek meg kiadványokat (pl. Bakonysárkány környékének természeti értékei; Bakonysárkány felszíni és felszín alatti vizeinek vizsgálata; Természeti vizsgálódások Bakonysárkányban).

A szakkör kezdeményezésével különböző akciókat szervezünk:

- elem-, és papírgyűjtés;
- jeles zöld napi akciók;
- vízvizsgálat
- „környezetvédelmi őrjárat”.

Évente egy alkalommal – karácsony vagy húsvét előtt – játszóházi foglalkozásokat tartunk, ahol a gyerekeket a természetes alapanyagok használatára is ösztönözzük.

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Teleki Pál Földrajz-, Földtanverseny; Kaán Károly Természet- és Környezetismereti Verseny; Járási Csodálatos Természet Verseny).

A „Sárkányhang” című helyi újságban, illetve az iskola honlapján cikkeket jelentetünk meg környezetvédelmi tevékenységünkkel kapcsolatosan.

A diákok részére tanulmányi kirándulásokat szervezünk, melyeknek célja hazánk tájainak és kulturális örökségének megismerése, az osztályok közösségi életének fejlesztése. Látogatás Magyarország egy nemzeti parkjába felső tagozatosoknak; természetjáró túra 1-4. évfolyamosoknak.

Erdei iskola: iskolánkban évente egy alkalommal lehetőséget biztosítunk olyan többnapos, természeti környezetben megszervezett tanulási lehetőségre, melynek során a tanulás folyamatát a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő megismerő tevékenységére építjük.

Az alsó tagozatos épületben mindennapos gyakorlat a szelektív hulladékgyűjtés és tárolás.

A projektnapok és témahetek fontos témaköre a környezet és természetvédelem.

A környezeti nevelést szolgáló módszerek

Iskolánkban használunk hagyományos módszereket és a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszereket is. Törekszünk ez utóbbiak minél sokoldalúbb alkalmazására.

- Játékok
  - Szituációs
  - Érzékelést fejlesztő
  - Memóriafejlesztő
  - Kapcsolatteremtést segítő.
- Motiváló módszerek
  - Páros és csoportmunka
  - Vita
  - Kutató-felfedező módszer
  - Kooperatív módszerek
  - Projekt módszer
- Digitális pedagógiai módszerek
- Terepgyakorlati módszerek
  - Terepgyakorlatok
  - Térképkészítés
  - Egyszerű megfigyelések
  - Célzott megfigyelések, mérések.
- Aktív, kreatív munka
  - Természetvédelmi és fenntartási munkák
  - Rekonstrukciós munkák
  - Madárvédelmi feladatok
  - Szelektív hulladékgyűjtés
  - Rend- és tisztasági verseny.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók programjának összekapcsolása.
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.

- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- szakvélemény szerinti javaslatok következetes alkalmazása (használható segédletek, értékelésben való eltérések, hosszabb idő biztosítása a feladatok megoldásához, stb.)
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevitelével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, oktatásuk a többi tanulóval együtt, integrált formában történik. A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevitelével egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű óraadó alkalmazása
- az irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének

- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás
- a fogyatékos tanulók részére szakvéleményben javasolt értékelési formák alkalmazása
- képességfejlesztő játékok, eszközök
- számítógépek fejlesztő programokkal

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Nemzetiségi oktatás emelt óraszámú nyelvi órái
- Nyelvi tanulmányút szervezése anyanyelvi környezetbe (Ausztria vagy Németország)
- Junior nyelvvizsgára való felkészítés igények alapján
- Német nemzetiségi dalok, táncok átörökítése
- Differenciált tanórai munka, egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása: kooperatív technikák, individuális tanulás, tevékenységközpontú módszerek, projektmódszer
- Tehetséggondozó programok, tehetségpont programjai, szakkörök
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Középiskolára felkészítő foglalkozások
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten
- Nyilvános szereplési-, megmérettetési lehetőségek, tanulói alkotások bemutatása, kiállítása
- Fellépések iskolai és települési ünnepeken, rendezvényeken.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, nyelvi tanulmányút, erdei iskola, hit- és erkölcsstan csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcser erősítésével.

- Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Tanulóinknak olyan személyiséggé kell válniuk, akik ismerik kulturális örökségeink jellegzetes sajátosságait, nemzeti- és magyarországi németek kultúrájának nagy múltú értékeit.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (énekek, tánc, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, nyelvi tanulmányút tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Intézményi honlap, faliújság

Feladata, a nyilvánosság helyi biztosítása, a szülők tájékoztatása az intézményi dokumentumokról (PP, SZMSZ, Házirend, Közzétételi lista), eseményekről, programokról.

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- Egyéni beszélgetés

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,

- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - tervezett témahétről és projektről, annak eredményeiről
  - egyéb, felmerülő kérdésekről,
- a szülők megnyerése, szemléletformálása, az együttműködés növelése érdekében a kooperatív technikák alkalmazása,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

- Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- Nyílt tanítási óra

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról, a projekt és a témahét megvalósításáról.

- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
  - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
  - gyámhatóság,
  - szakmai szolgáltató szervezetek,
  - szakszolgálatok,
  - iskola-egészségügy,

- kulturális és sportszervezetek,
  - nemzetiségi önkormányzat és nemzetiségi intézmények
  - civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább negyven nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika, technika, természettudományi gyakorlatok.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és június* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

irodalom			
Nemzetiségi nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Honismeret		SZÓBELI	
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Nemzetiségi nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Honismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Természettudományi gyakorlatok			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,

hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezeti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnapkal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - tanulmányait a nemzetiségi tanterv szerint kívánja folytatni, és megelőzően általános tanterv szerint tanult,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájában eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Iskolaváltás miatt a nemzetiségi oktatásba később bekapcsolódni szándékozó tanulók esetén, amennyiben a felzárkózást a tanuló előzetes tudása (különbözeti vizsgán mért tudása), illetve képességei lehetővé teszik, lehetőséget kell adni a hiányosságok pótlására és a nemzetiségi oktatásba történő bekapcsolódásra. Ehhez felzárkóztató vagy egyéni foglalkozások keretében segítséget kell nyújtani. Az előírt követelményeket a tanulónak a megadott határidőre teljesíteni kell.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontjáról a szorgalmi időszak lezárásakor a szülőt értesíteni kell.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él (életvitel szerűen a beiskolázási körzetben él),
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében meghatározott sorrendben kell teljesíteni. A nemzetiségi oktatásba történő felvételi kérelmet a szülőnek írásban kell benyújtani.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanuló átvételéről az igazgató dönt a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyének figyelembe vételével. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5

alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozik arról, hogy

- valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy
- az erkölcsstan oktatást igényli a gyermeke számára.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel, jártasságokkal az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapjait.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki a helyi egészségügyi intézményekkel
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívül szervezett rendezvényekbe
- támogatjuk pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés

kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgeзések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a védőnő, a szakértő szülők, a mentőszolgálat vagy a Vöröskereszt bevonásával;
- a projektnapok, témahét fontos témaköre az egészségvédelem, a helyes táplálkozás, az elsősegély-nyújtás alsó és a felső tagozatos tanulók számára egyaránt.

1.11. Német nemzetiségi oktatás és nevelés

A nemzetiségi oktatás a magyar közoktatási rendszer szerves része. Célja és feladata megegyezik a többségi oktatásával. Sajátossága, hogy intézményi feltételek között biztosítja a nemzetiségi nyelv tanulását, a nemzetiségi történelem, kultúra megismerését, a hagyományőrzést és – teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

Segíti a nemzetiségi kultúrát hordozó csoport tagját, hogy megőrizze identitását, hogy vállalhassa és megmutathassa annak értékeit.

Nemzetiségi oktatás céljai:

- a tanulók ismerjék meg, használják őseik nyelvét, azok kultúráját, ápolják hagyományait,
- a nevelésen keresztül erősödjön a tanulók identitástudata,
- a nyelv tanulása bővítse általános műveltségüket, nyerjenek betekintést a német nyelvű országok, a Magyarországon élő németek kultúrájába, történelmébe,
- a tanulók legyenek képesek a mindennapi élet szituációiban német nyelvi kommunikációra mind szóban, mind írásban, jussanak minden területen megalapozott tudás birtokába.

Legfontosabb feladataink:

- A német nemzetiségi nyelv művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítése.
- A szokások és hagyományok megismertetése és ápolása.
- A történelem, az anyanyelvi kultúra oktatása.
- Az anyaország életének, kultúrájának megismertetése.
- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrájának tudatos tétele.

Személyi feltételek:

Iskolánkban négy pedagógus vesz részt a nemzetiségi oktatásban. Ők tanítják a nemzetiségi nyelvet és irodalmat, valamint a honismeretet. Végzettségük a törvényi előírásoknak megfelelő.

Tárgyi feltételek:

A német nemzetiségi oktatáshoz a tankönyveken és munkatankönyveken kívül szótárakat, oktató és interaktív CD-ROM-okat, digitális tananyagtartalmakat használunk. Rendelkezésünkre állnak továbbá nyelvi tablók, német nyelvű folyóiratok, könyvek. A honismeret oktatásának kiváló színtere a kétkultúrájú alkotópadlás, magyar és német nyelvű állandó településtörténeti kiállításával, tankonyhájával, fafaragó és fazekas műhelyével.

Iskolai könyvtárunkban minden tanuló hozzájuthat a kétnyelvű, településtörténeti kiadványunkhoz.

A helyben élő német nemzetiség kultúrájának, hagyományainak megismerése:

A településeken élő nemzetiségi kultúra megismerését segíti a német honismeret helyi tanterve, a hagyományőrző és tánc foglalkozások, valamint egyéb (tanórán kívüli) tevékenységek:

- Nagyobb ünnepek (karácsony, húsvét) kapcsán ismert népszokások felelevenítése.
- Iskolánk pedagógusai által összeállított és az iskola, valamint a Bakonysárkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat által kiadott – két nyelvű - helyi nemzetiségi történeti könyv tanulmányozása.
- A település „német sírjairól” készült kiadvány tanulmányozása, gót betűs sírok felkeresése.
- „Generációk együttműködése” elnevezésű program fenntartása, a nemzetiségi hagyományok idősek általi közvetítése.
- Iskola- és településtörténeti állandó kiállításunk gondozása, bővítése.
- „Sárkányhang” című helyi újság és az iskolai honlap német nyelvű rovatainak szerkesztése, cikkek megjelentetése és tanulmányozása.
- Népi kismesterségek elemeinek elsajátítása a kétkultúrájú alkotópadláson (fafaragás, agyagozás, mézeskalács, kvircedli, macskapracli, „nuss-stangli” készítése ...)
- Népdal, néptánc tanulóink általi közvetítése (karácsonyi ünnepkör dalai, magyar, német dalok, zenedarabok).

Nemzetiség kultúrájának megismerését segítő programok:

- Német nyelvű előadók meghívása iskolánkba, vagy a Faluházba.
- Évente egy alkalommal nemzetiségi tanulmányi kirándulás szervezése. Ennek tartalma lehet: látogatás a környező sváb településekre, a magyarországi németség múzeumába, Tatára; a pápai képfestőműhely megtekintése; látogatás „baranyába”, esetenként német nyelvű színház előadás megtekintése (Deutsche Bühne).

- A múzeumokban, kiállítóhelyeken élethű enteriőrökben jellegzetes festett bútorok, textíliák, területenként változó viseletek adnak képet a német népcsoport kultúrájáról.
- Betekintés a térség településeinek kisebbségi kultúrájába (Rozmaring Kulturális Napok: népzene, népdal, néptánc kategóriák)
- Jeles alkalmakon programok szervezésével a móri, a pusztavámi és Komárom-Esztergom megyei sváb népviseletek és népszokások megismerése, nemzetiségi kézműves kiállítások szervezése.
- Népi kismesterségek megismerése a kétkultúrájú alkotópadláson és játszóházakban:
  - „Sváb” sütemények készítése
  - Agyagozás
  - Fafaragás
  - Csuhé- és szalmafonás
  - Gyertyaöntés.

Látogatások az anyaországba nyelvgyakorlás és a földrajzi környezet megismerése céljából (Németország, Ausztria).

Az utazás során a következő témakörök beszéd gyakoroltatása valósul meg:

- Kapcsolatfelvétel levélben, e-mailen és telefonon
- Bemutatkozás
- Iskolánk, településeink bemutatása
- Németország és Ausztria földrajza, történelme
- A német, osztrák irodalom nagyjai, zeneszerzők
- A német, osztrák iskolarendszer
- Étkezés, napirend
- A meglévő nyelvtudás folyamatos, hosszabb idejű használata
- Élménybeszámolók, tudósítások a Sárkányhang című helyi lapba, az iskola honlapjára, esetenként a Neue Zeitung újságba vagy a Deutscher Kalender kiadványba

A település rendezvényein a tanult dalok, táncok, zenedarabok bemutatása. Az iskola hagyományos rendezvényeinek (karácsonyi, húsvéti készülődés, farsangi maszkabál, egészségnapok) programjaiba a nemzetiségi szokások (az öltözködés, az étkezés) beillesztése.

A német nemzetiségi hagyományok ápolásához hozzájárulhat a témahéten, illetve projekt keretében feldolgozott téma, probléma.

A tehetség gondozást az alábbi tevékenységek segítik:

- „Bakonysárkány legjobb németese” elnevezésű verseny szervezése;
- felkészítés a Junior Nyelvvizsgára.

A nemzetiségi oktatás helyi tanterve része az iskolai tantervnek.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

1. Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

1.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

2.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

Az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III.29.) EMMI rendelet

3.sz. mellékletében szereplő „Német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettanterve”

4.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel. Ettől az elvtől csak a testnevelés és a vizuális kultúra esetében térünk el.
3. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák felhasználásával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy órszáma lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
5. évfolyam	Informatika	1 óra
6. évfolyam	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Földrajz	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Biológia-egészségtan	1 óra
8. évfolyam	Fizika	1 óra

4. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető további órákat az alábbi tantárgy bevezetésére használjuk: Természettudományi gyakorlatok 5. és 6. évfolyam 1-1 óra.
5. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott heti 5 óra testnevelést valamennyi évfolyamon testnevelés és sport tanóra keretében biztosítjuk.

6. A nemzetiségi irányelvben meghatározott évfolyamonkénti heti 5 nemzetiségi nyelv és irodalom, valamint 1 honismereti órát az alábbi rendelkezésünkre álló keretből biztosítjuk:

ÉVFOLYAM	Milyen keretből?	Hány órát biztosítunk?
1. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
1. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
1. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
1. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
2. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
3. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	1 óra honismeret 1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
5. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
5. évfolyam	Hon és népismeret órakeret	1 óra honismeret
5. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	3 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	3 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	1 óra honismeret
7. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
7. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	3 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
7. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
8. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom

8. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	3 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
8. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret

2016. szeptember elsejétől 4. osztálytól felmenő rendszerben az alábbi táblázat érvényes:

ÉVFOLYAM	Milyen keretből?	Hány órát biztosítunk?
1. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
1. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
1. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
1. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
2. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
2. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
3. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
3. évfolyam	Választható óra	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Ének-zene tanóra terhére	1 óra honismeret
4. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
4. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
5. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
5. évfolyam	Hon és népismeret órakeret	1 óra honismeret
5. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
5. évfolyam	Osztályfőnöki óra terhére	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Osztályfőnöki óra terhére	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
6. évfolyam	Szabadon tervezhető órakeret	1 óra honismeret
7. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom

		irodalom
7. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
7. évfolyam	Osztályfőnöki óra terhére	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
7. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret
8. évfolyam	Nemzetiségi többlet óra	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
8. évfolyam	Idegen nyelv tanóra terhére	2 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
8. évfolyam	Osztályfőnöki óra terhére	1 óra nemzetiségi nyelv és irodalom
8. évfolyam	Vizuális kultúra tanóra terhére	1 óra honismeret

7. Iskolánk az ötödik évfolyamon választható **Dráma és tánc**, illetve **Hon- és népismeret** tantárgyak helyett a **Honismeret** tantárgyat tanítja.
8. Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („**A változat**” illetve „**B változat**”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene A változat
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom A változat
5-8. évfolyam	Biológia A változat
5-8. évfolyam	Fizika B változat
5-8. évfolyam	Kémia B változat
5-8. évfolyam	Ének-zene A változat

9. A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontását, az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározását, illetve a követelményeket (továbbhaladás feltételét) a nevelők szakmai munkaközössége, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok határozták meg a mellékelt tantárgyi tantervekben.

TANÓRAI ÉS TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON

Alsó tagozat

	Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
	Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
	Matematika	4	4	4	4
	Erkölcstan	1	1	1	1
	Környezetismeret	1	1	1	1
	Ének-zene	2	2	2	2
	Vizuális kultúra	1	1	1	2
	Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
	Honismeret	1	1	1	1
B	Összes heti óra	28	28	28	29
	B részletezve: Tanuló óraszám Nkt. 6.m. BC nemzetiségi többlet Nkt.6.m. DA 110/2012.Kr. 8.§. (3) da) terhére	25 2 1	25 2 1	25 2 1	27 2 0
C	További időkeret (egyéb foglalkozás)	26	26	26	28
D	Osztály engedélyezett időkerete	54	54	54	57
E	Nkt.27.(5) tehetséggondozás, felzárkóztatás	1	1	1	1

Felső tagozat

	Tantárgy	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
	Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
	Matematika	4	4	4	4
	Történelem	2	2	2	2
	Erkölcstan	1	1	1	1
	Természetismeret	2	2		
	Biológia-egészségtan			2	2
	Fizika			2	2
	Kémia			1	2
	Földrajz			2	2
	Ének-zene	1	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1		
	Informatika	1	1	1	1
	Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
	Honismeret	1	1	1	1
	<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Természettudományi gyakorlatok</i>	1	1			
B	Összes heti óra	30	30	33	33
	B részletezve: Tanuló óraszám Nkt. 6.m. BC nemzetiségi többlet Nkt.6.m. DA	28 2	28 2	31 2	31 2

	110/2012.Kr. 8.§. (3) da) terhére	0	0	0	0
C	További időkeret (egyéb foglalkozás)	23	23	25	25
D	Osztály engedélyezett időkerete	53	53	58	58
E	Nkt.27.(5) tehetséggondozás, felzárkóztatás	1	1	1	1

2016. szeptember elsejétől 4. osztálytól felmenő rendszerben az alábbi táblázatok érvényesek:

Alsó tagozat

	Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
	Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
	Angol nyelv				1
	Matematika	4	4	4	4
	Erkölcstan	1	1	1	1
	Környezetismeret	1	1	1	1
	Ének-zene	2	2	2	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	2
	Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
	Honismeret	1	1	1	1
B	Összes heti óra	28	28	28	29
	B részletezve:				
	Tanuló óraszám Nkt. 6.m. BC	25	25	25	27
	nemzetiségi többlet Nkt.6.m. DA	2	2	2	2
	110/2012.Kr. 8.§. (3) da) terhére	1	1	1	0
C	További időkeret (egyéb foglalkozás)	26	26	26	28
D	Osztály engedélyezett időkerete	54	54	54	57
E	Nkt.27.(5) tehetséggondozás, felzárkóztatás	1	1	1	1

Felső tagozat

	Tantárgy	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
A	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
	Nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
	Angol nyelv	1	1	1	1
	Matematika	4	4	4	4
	Történelem	2	2	2	2
	Erkölcstan	1	1	1	1
	Természetismeret	2	2		
	Biológia-egészségtan			2	2
	Fizika			2	2
	Kémia			1	2
	Földrajz			2	2
	Ének-zene	1	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1		
	Informatika	1	1	1	1
	Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
	Honismeret	1	1	1	1

	<i>Természettudományi gyakorlatok</i>	1	1		
B	Összes heti óra	30	30	33	33
	B részletezve: Tanuló óraszám Nkt. 6.m. BC nemzetiségi többlet Nkt.6.m. DA 110/2012.Kr. 8.§. (3) da) terhére	28 2 0	28 2 0	31 2 0	31 2 0
C	További időkeret (egyéb foglalkozás)	23	23	25	25
D	Osztály engedélyezett időkerete	53	53	58	58
E	Nkt.27.(5) tehetség gondozás, felzárkóztatás	1	1	1	1

10. Az a tanuló, aki a szülő választása szerint heti 2 órás tömegsport foglalkozáson vesz részt, mentesülhet a testnevelés és sport tantárgy 2 tanórájáról.
11. Az erkölcsstan óra helyett a tanuló (szülő) hit- és erkölcsstan órát választhat. Ennek megszervezése a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározott módon történik.
12. Az egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások az iskolai nevelő-oktató munka szerves részei. Az iskolai sportkör működtetése a törvényben előírt feltételek mellett kötött. Az egyéb foglalkozások további formáiról a tantestület dönt, és az éves munkatervben rögzíti. A mindenkori aktuális igény, szükséglet és személyi feltételek mellett a következők: napközi otthonos foglalkozás, tanulószoba, felzárkóztató foglalkozások, egyéni és kiscsoportos fejlesztések, szakkörök (pl. matematika, angol, informatika, környezettan, mérés-értékelés), kézműves (pl. agyagozó, fagyasztó) foglalkozások. Fenti foglalkozásokra fordítható óraszám a köznevelési törvény által meghatározott osztály engedélyezett időkerete és az óratervben meghatározott összes tanóra különbsége.
13. Évfolyamonként heti egy órát a tehetség kibontakoztatására, a tanulók felzárkóztatására fordítunk.
14. Megfelelőség az óratervek között (általános és nemzetiségi óraterv):
Iskolánkban a tanulók többsége a szülő választása alapján nemzetiségi oktatásban vesz részt. Abban az esetben, ha a szülő nem igényli a nemzetiségi oktatást, általános tantervű oktatásban részesül a tanuló.
A helyi tanterv tantárgyi része - a német nyelv és honismeret - kivételével - a hagyományos és a nemzetiségi oktatásban részesülőkre egységesen határozza meg a továbblépés feltételeit. A tananyagtartalmak a vizuális kultúra területén a nemzetiségi oktatásban részesülőknél részben csökkentettek, részben a honismeret tantárgyhoz kerültek átcsoportosításra.
Az általános tantervű oktatásban részt vevő tanulók számára az egyéb foglalkozások keretében foglalkozásokat biztosítunk a kerettantervben meghatározott vizuális kultúra

tananyagtartalom teljes átadására. A német idegen nyelv és a német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyakat együtt tanítjuk differenciált formában, eltérő követelményekkel. A honismereti követelményeket 1-8. osztályban a nemzetiségi oktatásban részesülőknek kell teljesíteni. Az általános tantervű oktatásban részesülőkre a kerettanterv 5. osztályos honismereti követelményei vonatkoznak.

15. Iskolánkban a mindennapos művészeti nevelés az alábbi módon valósul meg:

- tanórák keretében: ének-zene, vizuális kultúra, honismeret, tánc és mozgás, osztályfőnöki óra
- egyéb foglalkozások keretében: napközi otthonos foglalkozás, tanulószoba, kézműves foglalkozások, énekkar
- tanórán kívüli foglalkozásokon: ünnepkörökhöz kapcsolódó játszóházak, mesemondó találkozók, szavalóverseny, projektek, témahetek.

16. A helyi tantervünk biztosítja, hogy a tanulók – életkorukhoz, valamint az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva – elsajátíthassák *az egészségfejlesztéssel, a fogyasztóvédelemmel, a környezetvédelemmel, a közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal* összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására az infokommunikációs technológiák alkalmazásával.

17. **A nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás** tartalmi követelményei:

A nyelvoktató nevelés-oktatás a nyelv tanításával, az irodalom és a honismeret témaköreinek elsajátításával hozzájárul a nemzetiségi oktatás céljainak megvalósításához. Iskolánkban a hagyományos nyelvoktató kisebbségi oktatási formában valósul meg a nemzetiségi oktatás, amelyben a tanítás nyelve a magyar nyelv. A német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyat tanóra keretében minden évfolyamon heti 5 órában oktatjuk. A honismeret oktatását minden évfolyamon heti egy órában biztosítjuk.

Tanórán kívüli tevékenységekben is, mint a szakkörökön, táborokban, tanulmányi kirándulásokon, nyelvi tanulmányúton, tánccsoportban, a játszóházakban, egyéb iskolai szabadidős tevékenységben a tanórán szerzett ismereteket bővítjük, gyakoroljuk. Tanulóink a könyvtárban német nyelvű folyóiratokat, újságokat, irodalmi műveket olvashatnak. Ezáltal a nyelvismereten kívül a német nyelvterületek földrajzával, kultúrájával, életmódjával ismerkedhetnek meg.

A nemzetiségi oktatás tartalmi követelményei a Nemzeti alaptanterv követelményeit veszi alapul, biztosítja ezáltal, hogy a nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók a más-más iskolába járó tanulókkal azonos esélyek mellett készülhessenek fel a továbbtanulásra.

A nemzetiségi honismereti tartalom átadásában jelentős szerepet kap a kétkultúrájú alkotópadráson végzett tevékenység (nemzetiségi ételek készítése, fafaragás, agyagozás) tanórán és tanórán kívül.

A nemzetiségi tananyagot (német nyelv és irodalom, honismeret) és követelményeket a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

2.2. A csoportbontások szervezésének elvei

Csoportbontások

Hivatkozva a 17/2013 (III.1) EMMI rendelet 6.§-ára a Nemzeti Köznevelési törvényben előírt átlag létszám feletti osztályokban a nemzetiség nyelvét és a nemzetiség nyelvén tanított tantárgyakat csoportbontásban kell tanítani. A fenntartó engedélyétől és a személyi, illetve tárgyi feltételektől függően az informatika és a technika tantárgy oktatását is csoportbontásban végezzük.

Egyéb foglalkozások

Szakkörök, egyéni tehetséggondozó foglalkozások,

- Vezetőit az igazgató bízza meg.
- Beindítása előtt igény-felmérés készül a tanulók körében.
- A foglalkozások témájáról és a látogatottságról naplót kell vezetni.

Felzárkóztató foglalkozások

- A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra a tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a felzárkóztató foglalkozásokon javasolt.
- A korrepetálás célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A korrepetálásra az igazgató ad megbízást. Adminisztrálása a naplóban történik.

Tanulószoba, napköziotthon

- Vezetőit az igazgató bízza meg.
- A foglalkozásokról igényfelmérés készül a tanulók körében.
- A foglalkozások célja a tanulók felkészülésének segítése a másnapi tanórai foglalkozásokra, az intézmény nevelési-oktatási tevékenységének segítése, különböző programok kínálása a szabadidő hasznos eltöltésére.
- A foglalkozások adminisztrálása naplóban történik.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A kiválasztás elvei:

- a tankönyv feleljen meg az iskola helyi tantervének
- előnyben részesítendők a megfelelő minőségű, több tanéven keresztül használható tankönyvek
- a választott tankönyv legyen jól strukturált, emelje ki a lényegét
- legyen a diák számára könnyen érthető, érdeklődésfelkeltő
- legyenek benne differenciálásra alkalmas feladatok
- lehetőleg minél jobban szolgálja ki a pedagógus igényeit is - legyen hozzá segítséget nyújtó kézikönyv
- előnyben részesítendők – a szemléltetés segítéséhez – azon tankönyvek, amelyekhez megfelelő hang, illetve képanyag tartozik
- átlagosan elfogadható ára legyen

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szülei) a tankönyvek megvásárlásához.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

2.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órakeretéről szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulóssal járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi életre szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként meghatározott hónapokra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

Az alábbi próbákat végeztetjük el tanulóinkkal:

- ingafutás - 30 minutum – gyorsasági állóképesség
- hajlított karú függeszekedés - kifáradásig –karizomerő állóképessége
- hanyatt fekvésből felülés - 30 minutum –hasizom erő-állóképesség
- 3 kg-os medicinlabda-dobás hátra - törzs dinamikus erejének mérése
- helyből távolugrás – láb dinamikus erejének mérése
- 12 perces folyamatos futás – Couper-teszt aerob állóképesség mérése

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknál, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.6. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Projektoktatás

Projekthét – német anyanyelvű országba szervezett nyelvi tábor

Gyökereink projekt – több napos nemzetiségi hagyományokat feldolgozó projekt

Ökoprojekt – több napos környezetvédelmi projekt

Meseprojekt – több napos kommunikációt és szövegértést fejlesztő projekt az alsó tagozaton

Egy napos projekt keretében is történhet a választott téma feldolgozása (pl. egészséges táplálkozás, nemzetiségi hagyományok ápolása).

Tantárgyi projektet valósítunk meg az adott tantárgy éves programjába illesztve, a projektmódszer használatával feldolgozott téma, témarészlet esetén.

Témahét

Választott téma 2-3 napos feldolgozása (pl. szimmetriahét, iskola névadójával kapcsolatos téma, környezetismerettel, környezetvédelemmel, egészségvédelemmel kapcsolatos témák).

A választott projektek száma, a témahetek programja, témája, időtartama évenként változhat, az aktuálisoknak megfelelően frissülhet.

2.7. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A tantárgyi ismeretek számonkérésének és a tanulók beszámoltatásának alábbi formáit alkalmazzuk:

- szóbeli
- írásbeli
- gyakorlati beszámolás
- digitális mérés

A szóbeli beszámoltatás fajtái:

- felelet adott tananyagból, memoriterből
- feladat szóbeli megoldása
- kiselőadás, beszámoló
- gyűjtő- és kutatómunka eredményének ismertetése
- grafikonok, diagramok, statisztikai adatok és egyéb elemzések
- önálló vélemény megfogalmazása
- egyéb tanórai szereplés

Írásbeli beszámoltatás fajtái:

- kompetenciamérés (az alkalmazó tudást méri)
- témazáró dolgozat (egy-egy téma befejezése után)
- felmérő dolgozat (két-három tananyag összekapcsolása)
- diagnosztizáló mérés (adott tananyag megvalósításának sikerességét méri)
- 10 – 20 perces röpdolgozat (írásbeli felelet)
- házi dolgozat

Gyakorlati beszámoltatás:

- egy-egy produkció bemutatása (rajz, egyéb műalkotás, munkadarab, tornagyakorlat, számítógépen végzett munka, stb.)
- kísérletek, mérések elvégzése
- projektmunka (összetett, tanórai kereteken túlmutató, több tantárgyon átívelő egyéni vagy csoportmunka)
- az alsó tagozaton valamennyi készségtárgyból (éneke, rajz, technika, testnevelés) csak gyakorlati beszámoltatást alkalmazunk, a felső tagozatban a készségtárgyak vonatkozásában is – a testnevelés kivételével – mindegyik beszámoltatási forma előfordul.

Digitális mérés:

- feleltető, szavazó rendszer használatával
- digitális tesztekkel

A szóbeli beszámolóknál általános követelmény a helyes tantárgyi tartalmakon túl:

- nyelvtanilag és stilisztikailag helyes kifejezés és mondat szerkesztés
- évfolyamtól függően a két-három-többmondatos összefüggő előadásmód

Az írásbeli munkáknál mindenkor követelmény:

- az áttekinthető külalak
- a helyesírási szabályok alkalmazása

A nevelőtestület állásfoglalása, hogy az alsó tagozatos tanulók esetén, egy tanítási napon maximum egy olyan írásbeli számonkérés lehet, amelynek időtartama harminc percnél több. A felső tagozatos tanulók esetében maximum két harminc percet meghaladó írásbeli dolgozat íratható egy napon. Az ehhez szükséges egyeztetés az adott szaktanárok feladata.

A röpdolgozatokat kivéve minden írásbeli beszámoltatás szándékát az azt megelőző órán a tanulókkal közölni kell.

A tanulók írásbeli beszámolóit, munkáit egy héten belül ki kell javítani. Amennyiben egy hétig nincs az adott tantárgyból tanítási óra, akkor a soron következő órára kell elkészülni a javítással.

Arra kell törekedni, hogy félévenként és tantárgyanként minden tanulónak legyen legalább egy szóbeli felelete.

A tanulók értékelésében betöltött súlyukat tekintve csökkenő sorrendben a különböző beszámoltatási formákat így rangsoroljuk:

- témazáró dolgozatok
- felmérő dolgozatok
- szóbeli feleletek
- röpdolgozatok
- rendszeres órai munka
- házi dolgozatok
- egyéb

A SNI-s és BTM-s gyermekek számonkérése a mindenkor érvényes jogszabályok és a szakértői véleményben meghatározottak alapján történik.

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, illetve pénzbeli díjakkal jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

2.7.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégre és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

2.7.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját egyeztetjük.

A *kisdolgozatok, szóldolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

2.7.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 4., 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

2.7.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

2.7.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Az első év végi szöveges értékelés helyi mondatbank alapján készül, aláhúzásos formában (1.sz. melléklet). Félévi értékeléshez a napló szöveges értékelését használjuk. A szöveges értékelés a gyermek fejlődéséről és a tantervi tartalmak elsajátításáról ad tájékoztatást. A fejlődés jellemzői –

iránya, mértéke, tendenciája – meghatározó eleme a minősítésnek. Első évfolyamon és a második évfolyam első félévében tanév közben az értékelés során érdemjegyeket alkalmazunk, vagy a tanuló teljesítményét százalékosan fejezzük ki.

A tanuló szóveges értékelésének év végi és félévi érdemjegyekre történő átváltásának alapja az évközi érdemjegyek és a százalékos értékelés. Erre akkor kerül sor, ha a gyermek távozik az iskolából (iskolaváltás, továbbtanulás) vagy a szülő kéri. A pedagógus ebben az esetben az évközi jegyekből matematikai átlagot számít, ez adja meg az év végi vagy a félévi jegy értékét. Ha százalékos volt az évközi értékelés, akkor a százalékok átlagát az írásbeli dolgozatoknál (lentebb) meghatározottak szerint számolja át.

2.7.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

A 2. évfolyam év végén, valamint a 3-8. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók minősítése osztályzatokkal történik. A tanévben az értékelés folyamán törekedni kell az érdemjegyek mellett a szóbeli értékelésre is. Lehetőség van arra, hogy a tanulók teljesítményét százalékosan is értékeljük.

A százalékértékek érdemjeggyé váltásánál az alábbi határokat alkalmazzuk:

- 90% - 100%: jeles (5)
- 75% - 89%: jó (4)
- 50% - 74%: közepes (3)
- 30% - 49%: elégséges (2)
- 30% alatt: elégtelen (1)

A felsorolt határoktól a pedagógus saját mérlegelése szerint eltérhet, de csak felfelé.

A projekt és a témahét megvalósításakor a tanulók egyéni és csoportos munkái is értékelhetők. A csoportos munkák értékelése során az egyén által a csoportban végzett tevékenységet értékeljük. Előnyben részesítjük a szóbeli értékelést. Figyelembe vesszük az adott feladathoz való viszonyulást, a tevékenység során mutatott érdeklődést és aktivitást.

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel. Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz. Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja. A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan. Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat. Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti. Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt. Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges. Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni. A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

2.8. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- versenyeredmények
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a szaktanárok javaslatára a legkiemelkedőbb – járási, megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális és sport versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A **magatartási** elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.

- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A **szorgalom** értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.9. A tanulók továbbhaladása

2.9.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg. Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

2.10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: német.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a tantárgyak helyi tantervébe építette be, valamint szabadidős foglalkozásokon biztosítja.

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A következő tanítási órák: történelem, földrajz, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, technika, tánc és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: projektek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, kétkultúrájú alkotópadlás foglalkozásai.
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

2.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak enyhítése érdekében az iskola feladatai:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók napra kész nyilvántartása, lehetőség szerinti nyomon követése
- a fenti tanulók családjainak tájékoztatása az őket érintő támogatásokról, valamint ezen támogatások elérésében történő segítségnyújtás
- tehetséggondozás, felzárkóztatás
- a napközi és tanulószoba igénybevételének szorgalmazása
- tanórán kívüli tevékenységek választékának bővítése a HH/HHH-s gyermekek igényeinek figyelembevételével
- minél több tanórán kívüli és az iskolán kívüli segítő programban való részvétel ösztönzése
- továbbtanulásuk fokozottabb figyelemmel kísérése és nyomon követése
- intenzívebb kapcsolattartás az érintett tanulók szüleivel.

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2016. szeptember 1-jétől történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, a könyvtárban, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

3.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata 2016. év június hó 27. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 27.

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program módosítását a szülői munkaközösség 2016. év június hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői munkaközösség véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 27.

.....
szülői munkaközösség képviselője

A pedagógiai program módosítását a Bakonysárkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2016. év június hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a NNÖK véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 27.

.....
NNÖK képviselője

A *pedagógiai program módosítását* az intézményi tanács 2016. év június hó 27. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 27.

.....
intézményi tanács képviselője

3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai program módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2016. év június hó 28. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 28.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Bakonysárkány, 2016. június 28.

.....
igazgató

P. H.

3.4. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések vonatkozásában a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Kisbér, 2016. június 30.

.....
fenntartó képviselője